

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsak leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po njem, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za cenzuriranje plačuje se od petorotopne peti-vrste po 12 h, če se omanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vablomo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

SLOVENSKI NAROD
velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K.

S pošiljanjem po pošti velja:
Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom s kratko se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošilja iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Pred konklavom.

Iz Rima, 27. julija.

»Chi Roma vede, perde la fede« — kdor vidi Rim, izgubi vero — pravi star italijanski pregovor. Kako je resničen, koliko življenjske modrosti je v njem, o tem so se prepričali vsi, ki so bili ta mesec v Rimu, vsi, ki so samo pazljivo čitali poročila o papeževi bolezni in o pripravah za volitev novega papeža.

Zdaj, ko je Leon XIII. pokopan, so vrgli »porporati« vse obzire na stran in strme gleda svet te nečuvne spletke. Vsak, kdor nosi škrlat, bi rad postal naslednik tistega, ki je svojega gospoda trikrat zatajil, predno je petelin dvakrat zapel; vsak bi se rad povzpnil na to stopnjo, vsak bi rad nosil papeško krono. In pod kožo so vsi ljudje krvavi, tudi cerkveni knezi.

Kdo postane papež? To vprašanje trepeče na vseh ustnicah, prav kakor da je od tega odvisno Bog ve kaj. V resnici je pa to zgolj osebno vpra-

šanje, ki je pomembno samo za tiste, kateri sami hrepene po papeški kroni. Za ostali svet je to popolnoma brez-pomembno. Naj postane papež kdorkoli: firma ostane ista.

Papež že davno ni več vladar cerkve, papež je dandanes samo reprezentant katoliških principov, moč pa imajo v rokah voditelji hierarhije. Rim bo vedno delal rimsko politiko, naj bo papež ta ali oni, naj se imenuje Peter ali Pavel, naj ga podpira dvojeza ali trojeza. Leon XIII. je pred smrtjo rekel, da papež umrje, papeštvo pa je vedno. To more samo pomeniti, da bo papeštvo vedno stremilo za istimi cilji, da bo vedno hrepelo po istih smotih, da bo vedno delalo isto politiko. Tudi rimski narod ve to dobro. »Morto il papa, si fa un altro« — če papež umrje, se izvoli drugoga — pravijo Rimljani hoteč s tem povedati, da se gre pri volitvi novega papeža samo za personalno premembo papeštva, namreč politični sistem, ki je v papeštvu utelesen, ostane nespremenjen.

Podjetni semitje in klerikalni katoličani poročajo zdaj vse mogoče in nemogoče reči o kandidatih za papeško krono. Lahko se reče: Vse je humbug, da bi tej ali oni državi bil ta ali oni kandidat ljubši, kakor drugi, da bi Francozi rajše spravili Rampollo na papeški prestol, kakor Vanutellija, da bi Nemčija rajše imela Vanutellija za papeža kakor Rampolla, to je umevno, ali vzrok temu so politični nagibi podrejenega pomena, vohobe pa vesta tako Nemčija kakor Francija, da se bistvo rimske politike ne spremeni, naj zmaga Rampolla ali Vanutelli ali kdo drugi.

Koliko časa bo trajal konklave? Nekaj dni gotovo. Sicer bodo gospodje kardinali prosili sv. Duha, naj jih razsvetli, ali glavo bi lahko stavili, da pri prvi volitvi pihče ne dobi potrebne večine in najbrž se bode volitev morala večkrat ponoviti. Pri vsaki vo-

litvi bo odpadlo nekaj kandidatov in se bodo njihovi pristaši odločili za enega izmed tistih, ki je dobil največ glasov. Bržčas se uresniči tudi pri ti volitvi, da kdor gre v konklave kot papež, pride iz konklave kot kardinal.

Pa bodi že kakorkoli — ime novega papeža je postranska stvar, ko ostane sistem nespremenjen, s katerim se noben narod ne more sprijazniti. Zlasti Slovani ne smemo nikdar pozabiti, da veljajo za Rim besede Svatopluka Čecha: Nemamo žadnega pritele tam.

Václav Kallina.

Idrijske drobtinice.

Kaj so vse zakrivali slovenski liberalni poslanci? Večkrat smo že omenili, da naši mokrači ne delajo drugega kot kriče in vpijejo kakor pravi žganjarji in to tudi v takih slučajih, kjer je to kričanje in vpitje brez vsakega pomena, samo radi tega, da se bahajo s svojo dobro voljo, da mečejo ljudem pesek v oči. Zato pa napovedujejo boj vsaki pošteni stranki, ki se ne ravna po njihovem sleparskem receptu. Zato tako strastno napadajo narodno-napredne poslance, češ, da niso protestirali proti colninskemu tarifu, proti vojaški predlogi, proti povišanju cesarjeve apanaže, da se niso potovali za starostno zavarovanje delavcev, kakor je vse to storila desetorica socialnih demokratičnih poslancev. Rekli smo že, da pošten poslanec ne sme gledati na to, da se prikupi svojim volilecem s kričanjem, pa naj doseže kaj ali ne, ampak dolžnost vsakega poslanca je, da v resnici kaj doseže: po delih vas bodo sodili. Kak dobiček, kako korist bi imel slovenski narod od tega, če bi bili 4. reci: štirje narodno-napredni poslanci v prej omenjenih zadevah protestirali in interpelirali, ko bi jim stala nasproti cela zbornica. Socialni demokratični po-

slanci so to morali storiti, da malo razburijo svojo volilce in s takimi fintami pridobijo morda še kaknega nezadovoljnega. Volilci pa, ki so poslali slovenske narodno-napredne poslance v parlament, ti morajo so pa že toliko razsodni, da vedo razločevati kričanje od delovanja. In do tega prepričanja bodo počasi po bridkih skušnjah prišli tudi zaslepljeni idrijski mokrači.

Kdo je lump in šuft? Gosp. Kristan se je na glavnem shodu blagovolil izraziti, da so lumpi in šufti vsi liberalni Slovenci, ki so proti občni jednaki volilni pravici. Z vpeljavo občne jednake volilne pravice bi bila naša dežela izročena na milost in nemilost rimskemu klerikalizmu; ki je neizprosno sovražnik vsakemu pravemu napredku, ki z vso strastjo nasprotuje svobodnemu šolskemu razvoju, kateri mora jedini privedi naš narod do višje kulture in boljšega blagostanja: z vpeljavo občne jednake volilne pravice bi se storilo hudodelstvo nad celim slovenskim narodom. Že sama slovenska zgodovina nas uči, da klerikalizem nasprotuje vsakemu prostemu gibanju. Poglejmo le v protestantovsko dobo. Razsvitljeni možje, vneta rodoljubi so morali v tujini iskati zavetja pred klerikalnim preganjanjem, vsa slovenska literatura je zgorela na grmadah, okrog kterih so se radovali slovenski katoliški duhovniki.

Moti se g. Kristan, ako trdi, da bodo po vpeljavi občne jednake volilne pravice socialni demokratje kar tako nalahko premagali klerikalce, moti se zelo, ako misli, da se bode socialnim demokratom v par letih posrečilo iztrgati slovensko ljudstvo iz železnih klerikalnih krempljev. Ali ni to krvava ironija, peščica socialnih demokratov, ki se pa še med seboj kavsajo, si domišljajo, da bo v kratkem času uničila mogočno klerikalno organizacijo. G. Kristan je ali velik bedak ali pa . . .

Mi nočemo nazaj, mi hočemo naprej, in ako socialni demokratje nočejo z nami, naj ostanejo zadaj, klerikalne družine jim prav nič ne zavidamo. Zato se v sedanjem času nikakor ne moremo ogrevati za občno jednako volilno pravico in psovke, katere je g. Kristan izustil na naš naslov, nas popolnoma nič ne zadevajo, pač pa bi jih mi lahko vrnili.

Angleška in Nemčija.

Angleži niso bili nikdar prijatelji Nemcev, dasi sta obadva naroda germanskega plemena. V zadnjem času pa mržnja Angleže do Nemcev narašča, čeprav se cesar Viljem na vse načine trudi, da bi Angleže sprijaznil z Nemčijo. K temu je mnogo pripomogel tudi zadnji obisk predsednika francoske republike Loubeta v Londonu, ki je stare simpatije Angležev do Francosev le utrdil, mržnjo do sicer enakokravnih Nemcev pa znatno povečal. Angleži zlasti ne morejo pozabiti, da so jih v zadnji burski vojni baš Nemci najhujše napadali; dolžijo pa jih tudi, da so marsikatero popolnoma krivo vest o odnosih v južni Afriki spravili name-noma med svet, da bi s tem škodovali ugledu angleške vlade in jo na ta način diskreditirali pred javnostjo.

Da je sovraštvo Angležev do Nemcev takorekoč že vkoreninjeno v narodu, kaže jasno dejstvo, da se ne završi ni jedno zasedanje parlamenta, da bi ne bili Nemci predmet najstrastnejših napadov s strani angleških parlamentarcev. V zadnji sesiji je Nemčijo in Nemce posebno hudo napadel poslanec Gibson Bowles. V svojem govoru je rekel, da je Nemčija zalega vsega zla to je zemlja, kojoj so preje pokrivali gozdovi, sedaj jo pa napolnjujejo — profesorji. Nemštvo je krivo,

LISTEK.

Magdalena.

Češki napisal J. S. Machar.

I.

Nisem je našel v samostanu devic poštenih — ne . . . nasprotno. Imenovala se je Marija in v ti hiši se je prekrstila v patriotično Vlasto. Bilo ji je petnajst, šestnajst let. A bila je to filigranska blondinka in tako osobito živih barv, kakor da bi bila narejena iz sladkorja in poslikana od adepta slikarske umetnosti, ki še ne zna tonov in prehodov, ali da na lice polno rdečo bojo, v oči poštene letni blankit, na ustnice cianober in na čelo in nasence idealno belino ljudskega telesa. Lase je imela pobarvane na žolto, svetlo bojo žitne slame; pozneje, ko jih ni več barvala sem videl, da so kostanjeve . . .

Sedela sva si nasproti, gledal sem jo in bilo mi ji je žal. Bil sem napol pod sugestijo Dostojevskega Ras-kolnikova, napol sem bil v resnici po načinu svojega življenja taki Ras-kolnikov. Držala sva se za roke in ona se je spovedovala. Mati ji je umrla zgodaj. Oče je bil učitelj ali iz žalosti nad materino smrtjo je začel

piti in igrati karte. Potem so ga spodili iz službe. Njo je zapeljal nekaki študent v letni noči v počitnicah. Prišla je v Prago in potem semkaj v to hišo. Oče jo včasih obišče, obere jo za kake groš in odide. Razjokala se je. Potem sem govoril jaz. O njenem sedanjem življenju, o ceni življenja sploh, o njeni bodočnosti in govoril sem povznešeno in s prepričanjem. In tako sva sedela dva izgubljenca, v osameli, tihi sobici razupite hiše do ranega jutra. In razločila sva se s plahim poljubom in z obljubo, da se vidiva jutri popoldne.

Prišla je drugače dne ob petih doli in šla sva po krivih uličkah, čez Franc Jožefov most do Stromovke k osameli cesti poleg Vltave. Nadaljevala sva včerajšnji razgovor. Opisala sva najina otroška leta in našla v njih mnogo podobnega. Govorila sva o najinih naklonjenostih in željah in zlagala sva se v mnogih stvarih. In priznala sva si, da sva si blizu, kakor bi se poznala že leta. In ko je bila noč, sem jo spremil domov. Na potu nazaj je bila žalostna, neobičajno žalostna zaradi vsega tega, kar jo pričakuje doma . . . Pri večnih vratih me je prosila, naj jo malo počakam, da pride takoj. Prišla je, prišla me je za roko, rekla, naj bi stopal tiho

in oprežno in me je peljala v svojo sobico. Tam je zaklenila vrata in je šepetala, da je rekla svoji gospodinj, da je bolna in biva sama skupaj in nemotena . . . V čistih poljubih sva jokaje sedela dolgo, dolgo . . . Jokala je nad seboj in jaz nad njo, ker sem čutil, da me ima rada in jaz njo. Delala sva načrte za bodočnost in nisva videla ceste, ki bi vodila iz sedanjosti, zakaj dolgovi so jo vezali k ti hiši in k temu življenju . . .

Ob treh zjutraj je potrkal nekdo na leseno steno sobice: »Vlasta, spiš?« — Bila je to njena tovaršica. Vlasta je odprla vrata in jo pripeljala notri. Debela Valerija se mi je z vsemi obredi predstavila, podala mi roko in trudna sela na postelj. Trdila je, da je slutila, da Vlasta samo nalašč pravi, da je bolna, da gospodinja to tudi ne veruje, ali za danes molči . . . Vlasta je naslonila glavo v dlan in je vzdihovala: »Kako bi le človek od tukaj proč prišel . . . kako bi proč prišel? . . .« »Kaj ti«, je menila Valerija, »ti imaš samo petdeset goldinarjev dolga . . . ali jaz visim s sto in dvajsetimi . . .« »Kaj, petdeset goldinarjev — samo kje jih dobiti? Kje jih dobiti!« »Ne kriči, Vlastičko«, jo je tolažila Valerija, »nekaj bi ti že spravili skupaj. Jaz imam sedem gol-

dinarjev, Elza ima tri . . .« in našla je še nekaj poetičnih imen s celotno sumo petintrideset goldinarjev.

»In jaz dobim to drugo«, sem proglasil.

»A zdaj to ostavimo!« je rekla Valerija in je prinesla iz svoje sobice steklenico vina in sedem goldinarjev, zavrtih v robec, katere je dala Vlasti. Poljubile sta se; potem smo pili, prišli v slavnostno voljo in delali smo načrte. Valerija je vedela o nekaki pisarni, kjer preskrbuje službe. Vlasta bi mogla iti samo kam za prodajalničarko, ker ni od domačih opravil razumela ničesar. Valerija je proglasila za gotovo, da se nekaj najde in da je vesela, da se izkopa vsaj Vlasta iz tega življenja. In kakor je že to, da človek, kadar je sam na suhem, skuša pomagati drugemu iz vode vsaj z osnovami in nasveti, tako sva tudi midva z Vlasto začela naravnavati Valeriji življenje s svojimi »če bi« in »mogoče«. Ali ta je zavrtela z glavo, podala nam roko in z besedami: »Jaz že, otroka moja, to svoje pokvarjeno življenje dotolčem nekako do kraja«, odšla spat.

Pri belem dnevu sem prišel domov, vzel svojega Xenofonta, gramatiko, zvezke in šel v šolo . . .

Opoldne sem zamotal svoje knjige

in sem jih odnesel k antikvariatu; po četrtri uri sem potoval zopet tja z drugim zamotom. Palacký, Šafařík, Sv. Čech, Jirásek, Hellwald, Vrblický, Arbes, Trebízský in drugi so bili cenjeni od Tanšsiga, Paschelesa in Storchha Aleksandra. Ah, kako lahko so jih našli te korifeje naše literature! Samo Pascheles na Velkem Staromestnem trgu mi jih je plačal vsaj primeroma pošteno, ali ta Storch, kakor bi vedel, da ga nazivam v svojih mislih za škorkljo, mi je strgal te autore tako, kakor tega še po letih najbolj divji literarni Marati niso storili, in po tem mi jih je tudi plačal. Šestnajst goldinarjev sem iztržil — taka dva velika kupa knjig!

V tistih dneh mi je bilo, kakor da sem stresel iz sebe Razkolnikovo »človeško uš«. Čutil sem naenkrat, da ima moje življenje vsebino, smisel, ceno. Bilo mi je, kakor da sem ga žrtvoval za vedno, ali povzdigovalo me je, da sem ga žrtvoval bitju tako ubogemu. Zarija romantike je obdajala v mojih mislih mojo glavo in bila mi je neobičajno prijetna. Gledal sem s prezirom na špiserje, na njihove žene in hčere, katere sem srečaval na ulicah, — kakšna so to linealna bitja in kako zoperno razumna! Kako bi se bili okrenili od

da v Evropi ni miru, za kojim hrepene vsi, samo ne nemški Mihel, kateri edini z vsem najpodležjim sredstvi stremi za tem, da si prisvoji tuje zemlje, da jih zarobi in ponemči. Ozirajoč se na britansko zunanjo politiko je Bowles trdil, da je Angleška zakrivila največjo neumnost, ko je Nemčijo podpirala v Venezueli in jo rešila iz zagate, sploh pa je terjal, da naj vlada uravna svojo politiko na pram nemški državi in cesarju Viljumu po volji naroda to je, da politiko vodi dosledno vselej in povsodi v strogo protinemškem duhu.

Kakor se vidi iz izvajanj tega angleškega politika, pozna mož Nemce prav natanko in vè tudi njih stremjenja in postopanje proti drugemu narodu kot za sluzi ceniti. Ako torej izreka Anglež, kojega vendar spaja z Nemci krvno sorodstvo, o njih tako uničujočo sodbo in goji tako strastno sovraštvo in mržnjo do enakokrvnega germanskega naroda, potem pač ni čuda, da Slovani Nemcev ne marajo, da ne rečemo, sovražijo in to prilično in istih razlogov, kakor jih je navedel poslanec Bowles v angleškem parlamentu.

Pospeševanje germanizacije v Galiciji.

V Lvovu bode s 1. septembrom vstanovil proš cerkve sv. Nikolaja P. Gorazdowski nemško ljudsko šolo, na katero je že poklical nemške redovnike iz Strebersdorfa pri Dunaju. Vsi poljski časopisi prosta zaradi tega nenarodnega dejanja hudo obsojajo in ga naravnost imenujejo izdajalca, to tem bolj, ker se Gorazdowski na vse načine trudi, da bi čim več poljskih starišev pridobil, ki bi pošiljali svojo deco v njegov zavod. Navzlic jednodušni obsodbi njegovega početja vendar proš Gorazdowski le vztraja pri svoji nameri in s podvojeno silo agitira za svojo nemško šolo trdeč, da je za vsakogar nemški jezik nujen potreben. Na Poznanjskem se zapirajo poljski stariši in otroci v ječe, ker zahtevajo šolski pouk v materinem jeziku. V Lvovu pa snuje poljski katoliški duhovnik nemško šolo, da se bodo tem lože poljski otroci germanizovali. — Ti katoliški duhovniki so pač povsod pri nas in pri drugih narodih ednaki. Narodni so samo takrat, ako jim to kaj nese in če je to v njihovem političnem interesu. Čim pa nimajo v tem oziru ničesar pričakovati, vržejo takoj narodnostno krinko raz obraz ter se pokažejo v svoji pravi podobi kot — črni internacionalci! Značilen dokaz za to je P. Gorazdowski!

mene z despektom pametnih poštenjakov, ko bi bili vedeli...

A to filigranko Vlasto posadil sem na oltar svoje duše, gledal sem jo, obžaloval sem jo, govoril k nji v mislih, obdajal jo z vedno jasnejšim, vedno sveteljšim sijem, kakor se to v ljubezni tolikrat dogaja; ljubil sem pravzaprav to, ki je živela v meni in ki sem si jo ustvaril sam. Ta razdora dualizma njenega bitja, občutil sem takoj zvečer, ko sem ji prinesel denar. Vzela ga je, zahvalila se, — ali tako nekako vsakdanje, tako, kakor nisem pričakoval. Nisem razmisli, da sem presedel ž njo dve noči, da je napetost te visoke čuvstvene note, v kateri je bila, morala izginiti, da je morala priti mlačnost, da se ne more vedno potovati v nadzemskih sferah, — nič takega se nisem spomnil, in bil sem ohlajen, prevaran, razočaran.

Dal sem ji denar in nisem se hotel zdržati. Ni mi dolgo branila iti, obljubila, da mi piše takoj, kadar se kaj zgodi, in jaz sem odšel.

Doma sem sel na svoj prazni kovčeg in trpko sem se posmeheval samemu sebi. A po ti reakciji so se čustva zopet osvežila, videl sem jo znova ubogo, spovedajočo se in čakal sem s hrepnenjem na njeno pismo...

(Konec prih.)

Politične vesti.

— Posvetovanje v Ischlu. »Neues Wiener Tagblatt« javlja, da se bo vršilo te dni v Ischlu posvetovanje pod predsedovanjem cesarja samega. Včeraj sta bila ministrski predsednik Körber in finančni minister Böhm-Bawerk v avdienci pri cesarju, tekem prihodnjih dni bodo pa skoro gotovo sprejeti v avdienci ogrski ministri.

— Ogrski honvedski minister je izdal dve naredbi, izmed katerih prva ukazuje, naj se podeli odpust vsem onim delavcem po kmetijah, ki bi se morali kot rezervisti poklicati sredi avgusta k orožnim vajam. Druga naredba pa znatno omejuje rabo nemškega jezika; pismene vloge bodo morale biti namreč v prihodnje vsled te naredbe sestavljene samo v madjarskem jeziku in tudi naslovi pismenih izdelkov, ki so bili dosedaj dvojezični, se bodo morali v prihodnje sestavljati edino le v madjarsčini.

— Žrtve manevrov v Hercegovini. Pri včerajšnji seji ogrske poslanske zbornice je naznanil ministrski predsednik soglasni sklep, da bo izrazila zbornica protokolarno svoje sožalje nad smrtjo petnajstih vojakov.

— Razmere v vzhodni Aziji. Ruska uprava v Niučvangu je prepovedala izvajanje pšenice na Japonsko. Splošno se sodi, da je ta prepoved nov dokaz, da namerava Rusija se polastiti te pokrajine. Tudi je poslala ruska vlada več vojakov in drugih oseb z rodbinami v Mandžurijo, da bi to deželo hitro in vspešno kolonizirala.

Dopisi.

Iz Črešnice v konjiškem okraju. Ker župnik Franc Ogrizek v »Slovenec« vse zavije, obrne in vtaji, na prižnici pa vedno po liberalnih časopisih udriha, zategadelj blagovolite g. urednik sledečo, čez vse mere »brezvestno« ovadbo sprejeti: Lansko leto, dne 12. maja je župnik Ogrizek tri »strupene« točke zoper mene podpisanega sestavil ter krajni šolski svet za to pridobil, da je to ovadbo na okrajni in deželni šolski svet nase vzel in se podpisal. Te točke se glase doslovno: 1.) Da izstopijo vsi udje iz krajnega šolskega sveta, ako se učitelj Adamič od tukaj ne odpravi! 2.) Da gospod veroučitelj tako dolgo ne pojde več v šolo poučevati, dokler bo sedanjí g. šolski vodja v Črešnicah. 3.) Da stariši sploh pravijo, da ne bodo svojih otrok več v šolo pošiljali, dokler ostanejo sedanje razmere!! Sle-dijo podpisi. Kakor hitro pa je Ogrizek to ovadbo odposlal, razglasil je takoj z velikim veseljem po celi župniji, da se bom moral jaz v malo dneh pobrati. On je to že komaj pričakoval. Trdil je sam, da boljše in izdatnejše tožbe bi ne bil mogel nikdar napraviti, toraj ta mora vleči! — A namesto tega dobil je krajni šolski svet od šolske oblasti čez mesec dni sledeči odgovor: K 1. točki Izstop udov iz kraj. šol. sveta se »ne vzame« na znanje, ker se postavni vzrok za to ni dokazal in tudi ne trdil. Sklicati pa se mora seja kraj. šol. sveta, da se napravi o tej ovadbi zapisnik ter istega sem predložiti, neopravičeno izostali udje pa se zamorejo do 200 kron kaznovati. Na vzoč ne sme biti pri seji isti ud takrat, kadar se v njegovih zadevah posvetuje in glasuje. — Toraj se mora tudi župnik Ogrizek odstraniti, kadar se o njegovih izmišljotinah in neresnicah govori. K 2. točki. Glede pouka v verouku naznanilo se je velečastitemu kn.-šk. ordinarijatu v Maribor. — Na to je Ogrizek spet rad prišel v šolo, četudi sem jaz še tamkaj bil. K 3. točki. Zaradi obiskovanja šole naj se stariše pri vsaki priliki opozarja, da se bo proti upornim starišem zaradi šolskih zamud njih otrok z največjo strogostjo postopalo itd. Čim je župnik Ogrizek to bral, bil je poparjen, kakor bi ga bil kdo s kropom polil, ker to je bila za njega velikanska blamaža,

kajti ljudje so se mu posmehovali! Vkljub mojemu vednemu prigovarjanju ni bila nobena seja krajnega šol sveta sklicana. To je bilo sicer proti ukazu, a Ogrizek ni malo trepetal pred sejo, ter se ji izogibal zaradi obdolženja; on zna le »za hrbotom« dobro delati; očitno pa ne. Pa kakor on od časa obravnave, 30. aprila in 30. julija 1902 še vedno ni imenoval istih štirih priž — vzlic mojemu strogemu zahtevanju — ki bi trdile, da so drugi ljudje meni resnično taka imena dajali, kakor: hudič, satan, bik, človek brez forma itd., ravno tako tudi sedaj ni nobene teh treh točk preklical, temveč pri svoji nepresežni trdovratnosti le zopet naprej nove in spet nove izmišljotine brez konca in kraja koval, ter kraj. šol. svet za podpise pridobival. Sedaj je Ogrizek sicer pijan domišljene zmage, da me je spravil iz Črešnice kar vedno pridiguje in razglaša, a s tem se jako smeši in sam sebe goljufa, kajti on pač nima toliko upliva, da bi kaj takega dosegel. Resnica je le ta, da sem jaz, ker na svoje prošnje nisem drugega mesta dobil, šel raje prostovoljno v pokoj, nego bi se še dalje po obdnem pregovoru z b — prepiral. Da pa njega šolska oblast že čez mero dobro pozna, sledi iz tega, ker je poslal lani meseca marca po svojem poslancu Žičkarju, seveda v imenu kraj. šol. sveta, prošnjo na drž. zbor za upeljavo telesne kazni, palice, v šolo na Črešnicah. Letos pa je dne 21. prosinca, pri izpraševanju kršanskega nauka in delitvi spovednih listkov zopet »nasprotno« mozem prigovarjal, naj mene tožijo, kar koli vsaki čez me ve povedati, se veda tudi, da jaz otroke »pretepam«, na kar se je napravil zapisnik in predložil. Iz vsega tega se vidi duhovnika in župnika Ogrizeka značaj, vzor in poklic!!

Janez Adamič
šol. vodja v pok.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Po opravljenem redu, ki ga je papež določil za koncil, je bila pa pežu pridržana vsa inicijativa — s tem pa je bila tudi že omogočena svoboda sklepanja. Vzlic temu se je našlo nekaj škofov, na čelu jim kardinal Rauscher, ki so se odločno uprli dogmatiziranju syllabusu. Ti škofje so bili tudi nasprotniki papežev nezmotljivosti. Papež sam pa je bil popolnoma prepričan, da je nezmotljiv. Naznanil je to že v svoji prvi encikliki, l. 1846, a takrat se ni nihče za to nezmotljivost zmedil. Od l. 1850. naprej pa so klerikalci začeli papeža proglašati za nekakega Boga. Intelektualne zmognosti papeža Pija IX. so bile jako skromne — Leon XIII. je bil v primeri z njim pravi duševni velikan — in zato mu je uprav blazno čestčenje nekaterih ljudi šinilo v glavo. Tako n. pr. je klerikalni žurnalista L. Venillot l. 1866. proglasil, da Jezus Kristus prebiva v papežu, da je papež kralj vseh kraljev, da ni človek, nego bitje, ki stoji nad človekom in pod Bogom. Jezuitska »Civiltà cattolica« je proglašala, da je papež to, kar bi bil Kristus, če bi bil na zemlji, in da kadar papež misli, takrat misli Bog — quando egli medita è Dio che pensa in lui!!

Kaj čuda, če je potem papež Pij kar na kratko proglasil: Jaz sem pot, resnica in življenje!!

Na koncilu so pristaši papežev nezmotljivosti s posebno adreso zahtevali, naj se to vprašanje spravi na razgovor. Kardinal Rauscher je sestavil protiadreso, v kateri se je prosilo, naj se papeževa nezmotljivost ne spravlja na razpravo. Rauscherjeva stranka se papežev nezmotljivosti ni dotaknila nego je v svoji adresi le opozarjala na neugodne posledice, ki zamorejo nastati. Zunaj koncila pa se je papeževa nezmotljivost tudi meritorno pojasnjevala. Pisma, ki jih je spisal abbe Gretry za škofa v Mechelnu in razprava, ki jo je sestavil Döllinger za škofe, zbrane na koncilu, so obsegala vse proti papežev nezmotljivosti govoreče argumente. Sijajnih teh dokazov ni nihče ovrnil.

Tudi vlade so se začele oglašati proti papeževi nezmotljivosti. Izmed vseh evropskih držav se je samo Angleška po svojem protestantskem poslaniku Russelu zavzemala za papežev nezmotljivost. Postopanje angleške vlade je bilo makijavelistično. Zavzemala se je za pape-

žev nezmotljivost, ker je vedela, da s tem izgubi katoliška cerkev na svoji privlačni sili. Računala je dobro, kajti odkar je papeževa nezmotljivost postala dogma, je prej dosti mnogoštevilni prestop Anglikancev h katolicizmu silno ponehal.

Tista stranka, ki se je na koncilu zavzemala za papežev nezmotljivost, je dobro vedela, da ta nezmotljivost ne obvelja soglasno. Vsled tega je bil izdan nov opravljeni red, s katerim se je onemogočila vsaka svobodna razprava in s katerim se je določila, da zadostuje za sprejetje kake dogme — navadna večina, kakor v kaki preprosti korporaciji! Opozicija je bila ogorčena. Opozarjala je po vsi pravici da je vendar pri dogmah treba soglasja, moralne edinosti, ali — zaman. Mesto pa da bi bila opozicija zapustila koncil, je sklenila sodelovati, pri takih zadevah, glede katerih ni nasprotij, in se ravnati po novem pravilniku. Zaman je vladika Strossmayer temu ugovarjal in opozarjal, da se s takim postopanjem pripozna pravilnik. Opozicija je dosegla le nekaj majhnega, le neznatno premembo tega pravilnika, ki je bil potem 24. aprila kot »Constitutio de fide catholica« publiciran. Opozicija je glasovala za to konstitucijo in za njen dodatek, ki je določal, da ima vsakdo dolžnost se ravnati tudi po drugih dekretih svete stolice, ki obsejajo kako zmoto. Samo škof Strossmayer ni glasoval za to predlogo. Kardinal Manning je dobro opomnil, da se je opozicija sprejemši to predlogo tudi že zavezala glasovati za papežev nezmotljivost.

Začetkom marca je papež ukazal, da se spravi na razgovor njegova nezmotljivost. Kardinal Rauscher, kardinal Schwarzenberg, škof Hefele, škof Ketteler so se vsled tega oglasili s posebnimi spisi in v njih dokazovali, da papež ni nezmotljiv.

Generalna debata o papeževi nezmotljivosti se je začela 14. maja. K generalni kongregaciji je bilo 14. maja začasno glasovanje. Za nezmotljivost je bilo oddanih 451 glasov, proti nji 88 glasov, 62 glasov pa se je pogojno izreklo za nezmotljivost. Reklo se je, da se, ker je večina zagotovljena, 18. julija razglasi papeževa nezmotljivost kot verska resnica in se vsi udeležniki koncila pogodijo, da ta novi nauk priznajo in to s svojim podpisom potrdijo.

Vladika Strossmayer in nekateri drugi škofje so nagovarjali manjšino, naj gre na to sejo, naj glasuje proti papeževi nezmotljivosti in naj odreče svoj podpis. To je bil edini korak, ki ga je mogla opozicija še storiti, če je hotela sama sebi zvesta ostati. Strossmayer se je na vse načine trudil, da pridobi opozicijo za ta korak, ki je tudi pri najstrožjem tolmačenju cerkvenega prava absolutno dopusten in veljaven, ali opozicija se ni upala storiti ta korak. Škofje so se bali zamere in so sklenili, da se pismeno izreko proti papeževi nezmotljivosti in da potem — odpotujejo. Opozicija je vrgla puško v koruzo. Prepustila je koncil samemu sebi, preprečila direktni konflikt in — si obvarovala proste roke za prihodnost.

V seji koncila dne 18. julija je bilo navzočnih 535 članov. Samo dva sta glasovala proti papeževi nezmotljivosti, na kar je papež — ravno ko je divjal nad Rimom strahovit vihar in je grmel in treskalo kar se je dalo — slovesno proglasil, da je v vseh verskih in moralnih zadevah nezmotljiv ex sese non autem ex consensu ecclesiae.

Koncil je ob pičli udeležbi škofov pač še nekaj časa zboroval, a 20. oktobra 1870 je bil odgoden na nedoločeni čas.

Na proglašenje papežev nezmotljivosti je kmalu sledil primeren odgovor: Italija je zasedla Rim; kar papež Pij ni hotel, postati je postal Viktor Emanuel, — vladar osvobodjene in združene Italije. Pobožni ljudje bi rekli: prst božji!

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 29. julija.

— Osebnosti. Višji štabni zdravnik v Ljubljani, g. dr. Anton Stare, je imenovan garnizijskim šef zdravnikom na Reki. — Okrajni glavar v Zadru, g. Leopold Golf, je imenovan namestniškim svetnikom.

— Prof. dr. Simon Šubic †. V starosti 73 let umrl je včeraj v bolnici usmiljenih bratov v Gradcu vseučiliški profesor fizike in odlični slovenski znanstvenik in filozof gosp. dr. Simon Šubic. Pokojnikovo znanstveno delovanje ocenimo o drugi priliki, za

danes le omenjamo, da je bil prof. dr. Šubic rodom in Poljanske doline, da si je sam iz lastnih moči pomagal naprej, da pa je bil vedno zvest sin slovenskega naroda in je z navdušenjem deloval za kulturni napredek Slovencev. Pred leti je največji del svojega dosti znatnega s trudom in štedljivostjo pridobljenega premoženja žrtvoval za napravo ustanove za slovenske dijake.

— Šuklje — kandidat. To reč vendar! Gospod dvorni svetnik Fran Šuklje je vstal iz svoje politične rakve na Kamnu pri Novem mestu in sprejme iz rok g. dr. Ivana Šusteršiča tisti mandat, ki ga je doslej imel v nemilost padli g. I. P. Vencajz. Celo shod volilcev se priredi, to se pravi, ne shod volilcev, nego le shod zaupnikov klerikalne stranke. To je tudi popolnoma v redu; saj mislijo in delajo za volilce gg. fajmoštri in kapelanje, in je dovolj, če smejo kmetje glasovati za kandidata, ki so jim ga izbrali duhovniki. Vstop na ta shod, ki se bo vršil 13. avgusta v Ljubljani, je dovoljen samo katoliškemu zaupniku, ne volilcem sploh. Torej shod pri zaprtih vratih, nekaj konklave. Čemu te varnostne priprave? To klerikalci menda vendar vedo, da Šukljetu naša stranka ne bo razglašala shoda. Sicer je Šuklje naš nasprotnik, ali tega mu le ne bomo storili, a bi njegov shod motili ali razgnali. Zakaj se torej gospoda klerikalna volilcev, zakaj se ljudstva tako boji, da se ne upa prirediti javnega shoda, da ne pustijo na shod volilcev sploh, nego le svoje zaupnike? Pri ti priliki moramo omeniti, da je humbug, če se shod zaupnikov imenuje shod volilcev, kakor je to storil »Slovenec«. Torej dne 13. avgusta se predstavi g. Šuklje zaupnikom klerikalne stranke. Shod bo vsekako zanimiv in to pot nam je res žal, da klerikalci nečesto pustijo časnikaarjev na shod. Kako radi bi videli, kako se bodo gledali g. Šuklje in gg. fajmoštri in kaplani tega volilnega okraja.

— »Ne liberalci, ne klerikalci, samo naroden«. V članku ki smo ga priobčili pod tem naslovom, smo pokazali, kako prazna in plitva je ta fraza: »ne liberalci, ne klerikalci, samo naroden«. Med drugimi izgledi, da se v praktični politiki to načelo ne da izvršiti, smo navedli tudi tržaško »Edinost«, oziroma njeno postopanje v ricmanjskem vprašanju. Kdor čita »Edinost«, tisti ve, da stoji odločno na strani Ricmanjcev, da jih brani in zagovarja in da torej odobrava njih punt proti cerkveni avtoriteti. Mi smo to konstatirali, kar kaže, da tudi tisti, ki nečesto biti ne liberalci, ne klerikalci, nego samo narodnjaki, morajo priti v konflikt s klerikalizmom in morajo klerikalizem pobijati, če hočejo ostati zvesti narodnim načelom. Naše opomnje so bile v bistvu pohvala »Edinosti«, ki smo jo tem rajše zapisali, ker imamo tako malokdaj priliko »Edinost« pohvaliti — odkar je prenehala biti bojno glasilo primorskih Slovencev proti Italijanom. Toda naša pohvala ni ugajala »Edinosti«, pohvala, da je bila konsekvantna in da je v ricmanjskem vprašanju svoj klerikalizem žrtvovala narodnemu načelu. Naše konstatiranje, da je bila enkrat res narodna, proglašala za — denunciacijo in slovesno izjavila, da ne more metati kamenja na Ricmanjce, ker sta njih punta kriva vlada in cerkvena oblast. To je lepo priznanje! Vsa čast! Kar je res, je res: »Edinost« zna pisati na desno in na levo — kakor kaže. Ricmanjecem stiska roke — pod mizo, olicajno pa pravi, da ne more metati kamenja nanje, ker sta vlada in cerkev kriva, da hočejo prestopiti v pravoslavlje — in tako so zadovoljni Ricmanjci in tudi klerikalci, in ne eni ne drugi ne vedo, koga izmed njih ima »Edinost« za norca. Nam seveda vse to sofistično zavijanje »Edinosti« nič ne imponira, pač pa smo zadovoljni, da je »Edinost« sedaj pokazala svoj Janov obraz. »Ne

more metati kamenja... to nam
zadostuje! V ostalem pa jemljemo
ginjenega srca na znanje »Edinostin«
koreniti in imenitni poduk, o raz-
loku med verskimi in cerkvenimi
zadevami, in očetovski, kvintesen-
stose politične modrosti obsegajoči
svet, kako moramo uravnati svojo
politiko, da bodo z nami zadovoljni
taki, ki hočejo prestopiti v pravo-
slavje in taki, ki prisegajo na rimski
klerikalizem.

— **Brzjavka občinskega sveta ob papeževi smrti** se je glasila tako le: Amplissimo cardinalium episcoporum collegio Romae. Cum omnes gentes civitatesque mor-
tuum summi pontificis Romani Leo-
nis XIII. lugeant, Labacensis quoque
urbis, caput ducatus Carnioliae, lu-
gentibus se adiungit. Frequentissi-
mus heri senatus unanimo consensu
decrevit reverendissimo cardinalium
collegio magnum declarare dolorem,
quo graviter afflicta civitas Laba-
censis orbitatem ecclesiae maereat.
Pro consule civitatis Labacensis: Dr.
Eques de Bleiweis. (Prečastitemu
kardinalskemu kolegiju v Rim. Ko
vsi narodi in države žalujejo ob
smrti rimskega papeža Leona XIII.,
pridružuje se žalujočim tudi Ljub-
ljana, glavno mesto vojvodine Kranj-
ske. Njen zastop je včeraj, v velikem
številu zbran, soglasno sklenil izra-
ziti preslavnemu kardinalskemu ko-
legiju veliko žalost, v kateri potrta
žaluje Ljubljana nad veliko izgubo
cerkve.) Odgovor kardinala Oreglia
se glasi: Doctori de Bleiweis, Laba-
cum. Quos nomine civitatis Labacen-
sis deprompsisti doloris sensus ob
summi pontificis obitum peracceptos
habuit purpuratorum patrum colle-
gium. L. card. Oreglia. (Dr. pl. Blei-
weisu v Ljubljano. Izraze sožalja, ki
ste jih v imenu ljubljanskega mesta
povedom papeževi smrti semkaj po-
slali, je kardinalski kolegij posebnim
dopadanjem na znanje vzel. L. kar-
dinal Oreglia.)

— **Za Prešernov spome-
nik.** Odboru za Prešernovo slavnost
v »Zvezdi« so poslali — ker se slav-
nosti niso mogli osebno udeležiti
g. Anton Devetak v Tolminu
50 K. polkovnik Lavrič v Černovicih
20 K in Podbrežan 20 K —
za kar se odbor najtopleje zahvaljuje.

— **Izžrebani porotniki** za
ketojnje tretje porotno zasedanje. —
Kot glavni porotniki so bili
izžrebani: Mihael Kozak, mesar in
posestnik v Ljubljani, Josip Guzelj,
posestnik v Škofjeloči, Ivan Čop,
lesni trgovec iz Most pri Radovljici,
Aljož Lilleg, trgovec in posest-
nik v Ljubljani, Franjo Modic, po-
sestnik v Lahovem, okraj Lož, Stefan
Klun, posestnik v Ljubljani, Ivan
Mihovec, posestnik v Spod. Logatcu,
Adolf Kreuzberger, trgovec v
Kranju, Franjo Kham, trgovec v
Ljubljani, Ludovik Micheli, po-
sestnik in trgovec na Razdrtem,
Anton Krejčič, krznar in posestnik,
Adolf Mikusch, trgovec in posest-
nik, Josip Šmuc, kantiner, vsi trije
v Ljubljani, Lovro Alijančič, go-
stilničar in posestnik iz Bistrice pri
Trzinu, Jakob Lokar, trgovec iz
Vojske, Ivan Janežič, posestnik in
žagar iz Markovca pri Ložu, G. Bri-
gel Thaler, gostilničar in posestnik
v Železnikih, Ivan Röger, zavarov-
alni zastopnik v Ljubljani, Ignacij
Fock, milar v Kranju, Josip Jeglič,
trgovec in posestnik v Ljubljani,
Franjo Verli, posestnik in trgovec
v Cirknici, Valentin Lapajne, trgo-
vec in posestnik v Idriji, Josip
Ahačič, posestnik iz Steničnega
pri Trzinu, Luka Grilo, tovarnar in
posestnik iz Zupuz, Franjo Kankelj,
posestnik v Godoviču, Albert Do-
mladič, trgovec in posestnik v Ilir.
Bistrici, Matija Kunc, krojaški moj-
ster in posestnik v Ljubljani, Peter
Mayer, gostilničar in posestnik v
Kranju, Henrik Kos, mesar in po-
sestnik v Idriji, Ivan Gražar, po-
sestnik, gostilničar in vinski trgovec
v Senčurju, Anton Križaj, gostil-
ničar in posestnik iz Orešja, Anton
Rupnik, posestnik v Zadlogu pri
Idriji, Raymond Sušnik, posestnik
in gostilničar v Kranju, Luka Da-
gorin, posestnik iz Pušala, Franjo
Kalan, trgovec v Kranju, Emil pl.
Garzarolli, gostilničar in posest-
nik v Postojni. — Nadomestni
porotniki so: Franjo Žužek, c.
st. nadinženir v p. Valentin Mrak,
gostilničar, Avgustin Repič, sodar
in posestnik, Andrej Rovšek, po-
slatar, Anton Kanc, trgovec, Ivan
Spoljarič, posestnik, Ivan Zam-
ljen, črevljar, Anton Čaks, vinski

trgovec in Ludovik Černe, poslatar,
vsi v Ljubljani.
— **25letnica šišenske či-
talnice.** Povodom slavlja 25letnice
šišenske čitalnice je g. Alojzij Zajc,
tovarnik in posestnik v Sp. Šiški,
pristopil čitalnici kot dosmrtni ud
ter nakazal 50 K ustanovnine. O 1
g. J. V. je prejelo društvo 2 K s
prijazno častitko in zahvalo za pre-
jeto »Izvestje«. Če doba ti izgledi
posnemovalcev, dobi čitalnica tem
preje zaželjeni »Vodnikov dom«.

— **Rojaki v daljnji tujini.**
Naš ljubljanski rojak, gospod c. in kr.
praporščak Metod Koch, ki se nahaja
na vojni ladiji »Zenta« v južni Ameriki,
pisal je svojem iz Pernambuka v Bra-
zilijski z dnevom 9. t. m. datirano pismo,
iz katerega posnemamo sledeče veleza-
nimivo mesto: »V vseh lukah so nas
sprejeli kar najsvetleje — slavnost
za slavnostjo, tako, da smo res že ko-
maj dihali. Najzanimivejše in daleko
najgromadnejše pa je bila Maityba,
kamor smo dospeli po 5urni vožnji na
železnici iz Paranaque seveda v oven-
čanem posebnem vlaknu. V tem mestu
(Maityba) se nahaja izvanredno
velika in nenavadno bogata
avstrijska naselbina, okrog
6000 ljudi. Radost, ki so jo imeli,
ko so po neskončnih letih zopet enkrat
videli lastno vojaštvo, je bila nepopisna
— sprejem, ki so ga nam priredili,
bajen. Že mnogo mesecev je bil naš
prihod v zondnih listih dan na dan
naznanjen, in zato so privrle Avstriji
iz cele province Paranaške skupaj, da
bodo prisostvovali našemu prihodu. Bili
so vmes ljudje, ki so priromali po
5 dni hoda iz znotranje dežele! Popisati
naš sprejem v mesto, postaja
mi težko; bil sem že pri prav marsi-
čem poleg, pa kaj takega, pri Bogu,
še nisem doživel! Stiri vojaške godbe
so svirale na kolodvoru našo himno,
ko se je vlak pripeljal, oficijska depu-
tacija z generalom na čelu sprejela nas
je z velekrasnim nagovorom; — ko je
bil ta oficijalni čin končan, se je pa
raznel šele pravi vihar; brezmejen
vrisk, hurá, živijo, hoch, vivat, pozdrav
iz tisoč in tisoč grl. Ljudje so se
obnašali, kakor bi bili ob pa-
meti, so se smejali in jokali,
padali nam krog vratu, polju-
bovali so, kar so le mogli od
nas vgrabit, kakor da bi bil
vsak posameznik od nas odre-
šenik s am! Trije dnevi, katere smo
tukaj prebili, bodo ostali vsakemu od
nas brez dvojbe za večne čase nepo-
zabni. Da, tukaj, na tisoče milj od do-
movine, mora se človek šele naučiti,
kaj pomenja ljubezen do očetnjave!«

— **Koncert mestne godbe
v Kamniku.** V nedeljo, dne 2. av-
gusta, popoldne ob 4 uri priredi
mestna godba koncert na vrtu Fi-
scherjevega hotela na korist zaslu-
žnemu svojem kapelniku gospodu
Antoninu Vaníšku s sledečim vspo-
redom: B. Smetana: koračnica iz
»Prodane neveste«; F. Dvořák: »Po-
račni valček«; Ammer: ouvertura
»Straža kraljičina«; I. pl. Zajc: »He-
varka davorijac«; A. Vaníšek: ma-
zurka »Smarnice«; K. M. Weber: de-
kliški zbor iz »Oherona«; J. Verdi:
finale iz opere »Ernanie, eufonion-
solo; Schöffer: »Pošta v gozdu«, rog
solo; A. Vaníšek: »Slavia«, potpur;
V. Parma: »Triglav-kadrilja«; Fr.
Gerbič: »Pred slovesom«, pesem; J.
Čermák, koračnica.

— **Poneverjenja pri po-
sojilnici v sv. Lenartu.** R. k-
kritje, da se je v tej nemškutarski
posojilnici zgodilo velikansko pone-
verjenje, je svoj čas obudilo silno
senzacijo, toliko bolj, ker je glavni
slepaz šentlenartski župan Mravlag,
bil eden prvih voditeljev nemškutar-
ske stranke na Spod. Štajerskem.
Sedaj je končno stvar prišla tudi
pred sodišče. Predvčeršnjim vršila
se je pred okrožnim sodiščem v Ma-
riboru obravnava. Glavni krivec, An-
ton Mravlag, bivši župan v St. Le-
nartu, je že v grobu. Kot skrivce
pa je bil otožen 73letni Ivan Raunig,
posestnik v St. Lenartu. Obtožnica
pravi, da je oskrbovanje blagajne
in denarja bilo poverjeno blagajniku in
kontrolorju. Ker je bil pa kontrolor
za več časa zadržan, imenovan je
bil župan Mravlag v neki seji l. 1888
njegovim namestnikom in l. 1896
definitivnim kontrolorjem in je oprav-
ljal to službo do svoje smrti 1902.
Podpiral ga je v tej službi obtoženi
Raunig. Kmalu po smrti je prejelo
okrožno sodišče v Mariboru pismo
odbojno, da manjka pri posojilnici
180.000 kron in da so se začeli vsled
tega udje, ki so jamčili za izgubo,
iznebiti svojega premoženja. Sodna
preiskava je dognala, da so vsi člani
odborna in nadzorstva, razun Mrav-
laga in Rauniga nekrivi. Raunig se
je v začetku izgovarjal, da sploh ni
vedel, kako je mater jalno stanje po-
sojilnice, slednjič je pa priznal, da
si je v teku let prisvojil iz blagajne
500 do 600 gld. Raunig je tudi iz-
povedal, da je Mravlag zahteval več-
krat iz blagajne svote do 300 kron,
pod pretvezo, da mora rešiti menjice,

in mu je za to svote dajal začasno
menjice. Na ta način si je prisvojil
po obtožbenem mnenju k večjemu
800—1000 gld. v enem letu, na pa
8000 gld. V blagajnih knjigah je
knjiženi več svot pod imenom
Ginuar (narobe Raunig), a menjice
k tem svotam manjkajo. — Pri glavni
obravnavi se je dokazalo, da si je
prisvojil Raunig okrog 6940 kron,
katere je zase porabil. Obtoženi je
bil hudodelstva poneverjenja krivim
spoznan in obsojen na osemnajst
mesecev težke ječe poostrene s
postom vsaka dva meseca.

— **Ziljska podružnica
Slov. planinskega društva**
ima svoj izlet v nedeljo, 2. avgusta
t. l., na Gorjansko planino 1695 m
Odhod je iz Trbiža ob 9. uri in iz
Vrat ob polu 8 uri popoldan. Hoje
do vrha je kake 3 ure. Razgled iz
te planine je ravno tako obsežen,
kakor iz dolgočasnega Dobrača, a
pot skoraj za polovico krajša. Na
vrhu ste dve gostilni, v katerih se
dobi vino, kisto in sladko mleko,
surovo maslo in kruh. Eden gostil-
ničar je tudi član »Slov. plan. dru-
štva«. Prihod nazaj v Trbiž je ob
7. uri zvečer. Vsi prijatelji planin,
kateri ne želijo naporenega hribo-
lazstva, so prijazno vabljeni na ta
skupni izlet.

— **O, ta celjski »fajer-
ber«!** Ni dolgo temu, da se je
celjski »fajerber« peljal malo na iz-
prehod proti Vojniku, ker je nekje
pri Laškem gorelo, v nedeljo pa se
mu je prigodil zopet drug »špase«.
Gorelo je v Levcu. Ker je bilo ravno
popolno, so bili »fajerberkarje« tako
zaverovani vsak v svoje kosilo, od
katerega jih je odtrgala tromba, da
so v svoji zaverovanosti celo na cevi
pozabili in se brez njih odpeljali
gasit. Bili so že skoraj zunaj mesta,
ko so se spomnili, da jim manjka
najpotrebnejše. Saj pravimo: »o, ta
fajerber!«

— **»Zvezda« na Dunaju**
priredi dne 2. avgusta izlet z za-
hodno železnico v Irenental (postaja
Unter Tullnerbach) Sestanek in za-
bava ob štirih popoldne v restavraciji
Antona Kunzla. Slovenski gostje
dobro došli!

— **Glas iz dbčinstva.** Sinoči
ob polu 8. uri se je vozila dvo-
uprežna ekvipaža po sprehajalni
poti od Sp. Rožnika do tivolskega
grada ne zmede se za to, da je ta
pot samo za pešce. Kaj se temu ne
da v okom priti? Ime lastnice do-
tične ekvipaže je na razpolaganje.

— **Tri rebra zlomil.** V noči
od 27. na 28. t. m. je v hotelu »pri
Maliču« ponočni vratar Anton Leber
v pijanosti po hotelu rogovilil in raz-
grajal in se kregal nad hišnico, ki
ga je bila baje razžalila. Sluga Franc
Vehčar ga je hotel odstraniti, a on se
je uprl in tako sta se začela ruvati
in je Vehčar podrl Leberja na tla in
ga tlačil s koleno in ker je upil, tiščal
mu je tudi robec v usta. Leber je
tako začel tožiti, da čuti notranje
bolečine in so ga nato prepeljali v
njegovo stanovanje v Bohoričevih
ulicah št. 8. Poklicali so zdravnika
in ta je konstatiral, da ima Leber
dve rebri zlomljeni in eno rebro na
lomljeno. Danes se Leber slabo po-
čuti in so ga že previdli.

— **Podsulo ga je.** Pri ko-
panju ilovice je včeraj podsulo de-
lavca kranjske stavbne družbe Frana
Zupana iz Kosez. Poškodovan je na
glavi in na desni strani života. Pre-
peljali so ga v deželno bolnico.

— **V gozdu ponesrečil** je
včeraj delavec Josip Križaj iz Srednje
vasi, občina Naklo. Padla mu je na
glavo težka veja in ga na glavi tako
poškodovala, da so ga morali prepe-
ljati v bolnico.

— **Poskušen ulom.** Danes
ponoči poskušali so tatovi ulomiti v
hišo Kunigunde Jermanove na Po-
ljanski cesti št. 5. Ker je Jermanova
slišala na mostovžu pri vratih ropo-
tanje, je začela klicati na pomoč, na-
kar so tatovi zbežali.

— **Napadena je bila pleskar-
jeva žena P. Potiskova na Emonske
cesti, ko je šla ponoči domov. Napa-
dalec je jo vrgel na tla, a ko je začela
kričati, se je zbal in zbežal.**

— **S tira skočil** je tovarni
vlak dne 27. t. m. ponoči na držav-
nem kolodvoru v Spodnji Šiški. Pet
vagonov, v katerih je bila živina, je
nekoliko poškodovanih.

— **V Ameriko** se je odpeljalo
danes ponoči z južnega kolodvora
57 Hrvatov in 43 Slovencev.

— **Iz Šiške** nam piše g. Jakob
Jesih, posestnik in imetelj vinotoka,
da so se fantje, o katerih pretepu-
sno včeraj poročali, upijani v Ljub-
ljani in ne pri njem, kakor bi utegnili
kdo misliti vsled tega, ker so se pred
njegovim vinotokom stekli.

— **Izgubljene in najdene
reči.** Narednik bramborskega peš-
polka št. 27 Avgust Gabler, je izgubil
na poti po Gruberjevi cesti in na poti
čez Golovec srebrno verižico. — Jo-
žefa Cepuder, natakarica v gostilni

»pri belem volku«, je našla v veži
denarnico, v kateri je bilo okoli 70
kron denarja.

— **Ubil se je** danes popoldne
neki hlapec na Rimski cesti. Hotel je
v Kančevu hišo zapeljati voz mrve.
Voz se je prevrnil in mož je padel ob
zid s tako silo, da je umrl.

* **Najnovejše novice.** Na-
črt lokalne železnice Zgornje
Borovlje—Svetna vas je želez-
niško ministrstvo odobrilo. Glede se-
stave podrobnega načrta bo ravnatelj-
stvo za železniške zgradbe potrebno
ukrenilo. — Posojilo mesta Ce-
lovca. Sklep koroškega dež. zbora,
s katerim se dovoljuje mestu Celovec
najeti posojilo v znesku 10 mil. kron,
se je sankcioniral. — Ponesrečen
turist. V sesernih Dolomitih je padel
turist Alfons Gottschlich v prepad in
se ubil. — Mrtvega so našli v
sedlu Valenois v višini 3525 m. profes-
sorja pariškega vseučilišča, Henryja.
— Francoski minister morna-
rice Peletan se je poročil z ljud-
sko učiteljico Denyse.

* **Nekdaj in sedaj.** Preteklo
je že od tega več kakor sto let, od
kar je umrl papež Pij VII. v Va-
lenciji. Dandanes se nam zdi skoro
neverjetno, koliko časa je potrebo-
vala vest o papeževi smrti, da je
dospela v Inomost. Kakor smo po-
vezeli iz Zollerjeve zgodovine mesta
Inomosta, je novica o smrti Pija VII.,
ki je umrl 29. avgusta 1799. l. v
Valenciji, prispela v Inomost šele
25. januarja 1800, torej so Ino-
moščani šele pol leta pozneje iz-
vedeli, da je umrl sv. Oče, ko je že
zdavna sedel na sveti stolici nov
papež. Tako je bilo pred sto leti! A
sedaj? V Rimu se je razglasilo ob
4. uri popoldne, da je Leon XIII.
umrl in že tri ure kasneje so jav-
ljale posebne izdaje časopisov po
vseh večjih mestih prostrane Evrope,
da je papež preminil. Pri tem pa se
mora še vpoštevati, da je bil brzo-
javni urad v Rimu celi dve uri iz
ključno pridržan za odposiljanje
brzjav raznim vladarjem in zu-
nanjim kardinalom.

* **Pij IX.** je bil oficir, predno
je postal papež in sicer jako elegan-
ten oficir, ki je imel pri krasnem
spolu uprav čudovito srččo. Še kot
papež se je rad spominjal lepih ča-
sov, ko je še nosil svetlo sabljico in
sploh ni mogel nikdar prav zatajiti,
da je bil nekoč lahkoživ kavalar in
nekoč mu je bila predstavljena jako
lepa gospa iz klerikalne aristokracije
rimske. Ta gospa je sila močna in
izredno — dekolitirana. Pij IX. se
je vsak čas ozrl na — križ demant,
ki ga je imela lepa gospa na prsih.
Končno je gospa vprašala: »Sveti
oče — ali se Vam dopade ta križ?«
— »O da«, je odgovoril papež sme-
ljaje, »še bolj pa — Kalvarija.«

* **Obsojeni davkoplače-
valci.** Ben Akiba se je pač zmotil
trdeč, da se nič novega ne zgodi pod
solncem. Popolnoma novo je gotovo
to, da se kdo kaznuje za to, ker je
plačal preveč davka. Ben Akiba, do-
sedaj splošno veljaven nauk je ovr-
glo sodišče v Villainu na Francoskem.
Trgovec Donucat je poslal nekemu
krémarmu v sosedni kraj sodček žga-
nja z opombo, da ima žganje 50 od-
stotkov alkohola. Preden pa se je
posiljatelj izročil adressatu, so finan-
čni stražniki še izvršili predpisano
preskušnjo. Dognali so da je žganje
samo 48 odstotkov in kemični labo-
ratorij je celo konstatiral, da je celo
samo 49½ gradno, čeim je bilo isto
od pošiljatelja deklarirano kot 50 od-
stotno. Vsled tega so finančni urad-
niki seveda takoj napravili zapisnik
in takoj tudi vložili tako proti po-
siljatelju, kakor proti adressatu tožbo
radi krive deklaracije. Prejemnika je
sodišče takoj oprostilo, ne pa tako
posiljatelja. Dourcat je bil obsojen na
50 frankov globe in v plačilo sodnih
stroškov, in sicer zato, ker je preveč
deklariral in zato tudi preveč užit-
niškega davka plačal. Zago-
vornik je sicer sodišče opozarjal na
to, da je Dourcat plačal več, kakor bi
moral, da torej države ni oškodoval,
pač pa da je državna blagajna na
škodo Dourcata imela dobiček. Toda
vse to ni nič pomagalo, sodišče je
trgovca le obsodilo z utemeljevanjem,
da je kriva izjava provzročila državi
mnogo nepotrebne dela in stroškov,
za kar pa je obtoženec v zmislu za-
kona odgovoren.

* **Čuden slučaj.** Med grozno
nevihto so bile v Pirtsburgu ubite
štiri osebe na jako nenavaden način.
Kos mokre vrvi, ki se je odtrgal
od bližnje zastave, je obvisel na
električni žici poulične železnice.
Spodaj se je eden konec dotikal
luže, ki je stala na cesti. Neki Jožef
Wisa, ki je tekel proti domu, je slu-
čajno stopil v to lužo in je bil na
mestu ubit od elektrike. Mokra vrv
je namreč odvajala elektriko od
električne žice v lužo. Pozneje je
prišel mimo voz, v katerem je sedelo
sedem oseb. Eden konj je bil takoj

ubit. Trije popotniki, ki so skočili s
voza ter se pri tem dotaknili ne-
varne vode, so bili tudi takoj mrtvi.
Ponesrečenec se niso upali poprej
odpeljati s ceste, dokler ni bil elek-
trični tok pretrgan.

* **Ali sme katoliški kar-
dinal oženjen biti?** Kardinal
Rampolla se splošno popisuje kot
mož, ki živi kakor se spodobi vis-
kemu duhovniku. Sicer so ga zadnje
dni tudi v tem oziru nekoliko sum-
ničili, a to so najbrž manevri nje-
govih konkurentov. Pravo nasprotje
kardinala Rampolle je bil državni
tajnik Pija IX., kardinal Antonelli.
Ta je imel nebroj ljubic. Toda Ram-
polla je duhovnik, Antonelli pa ne
in zato se ga ne sme prestrogo so-
diti. Kakor znano, ni treba, da bi bil
papež duhovnik. Kardinalski kolegij
izvoli lahko za papeža, kogar hoče,
tudi dr. Šusteršiča. Prav tako, kakor
ni treba, da bi bil papež duhovnik,
tako tudi ni treba, da bi bil kardi-
nal duhovskega stanu, kajti papež
ima pravico, da tudi kakega laika
imenuje za kardinala. Antonelli je
bil tak lajik kardinal. Bil je naj-
prej šodnik pri papeškem sodišču in
tudi ko bi se bil oženil, bi bil
lahko postal kardinal. Za časa kar-
dinala Antonellija je v Rimu, takrat
še papeškem Rimu, živel oženjen
kardinal. Bil je imeniten pravnik,
profesor na vseučilišču in potem
član najvišjega sodišča. Kot tak je
postal kardinal in Rimljani so sta-
rega gospoda v rudečem talarju, s
katerim se je vozila njegova sivo-
lasa soproga, prav spoštljivo pozdrav-
ljali, morda tudi zato, ker je vse
drugače živel, kakor njegovi to-
variši.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 29. julija. Tekom pri-
hodnjih dni izide naredba, s katero
se provizorično uredi slad-
korno vprašanje.

Budimpešta 29. julija. V da-
našnji seji poslanske zbor-
nice so se primerili silno
burni prizori. Provzročil jih je
poslanec Zoltan Popp. Ta je
namreč posegel v žep, potegnil
iz žepa deset bankovcev po
tisoč kron, jih položil pred
predsedništvo in izjavil,
da je nekdo prišel knjemu,
mu izročil teh deset tisoč
kron kot predujem, ter re-
kel, da dobi še veliko več,
če odpotuje iz Pešte in ne
govori pri razpravi o Ra-
koczy-aferti. To razkritje je pro-
vzročilo kolosalno senzacijo in na-
stal je tako strahovit škandal,
kakor ga že dolgo ni bilo. Vse je
razsajalo in vpilo, vse je zahta-
valo, naj-pove, kdo je bil tisti, ki
je Zoltana Poppa hotel podkupiti.
Popp se je nekaj časa obotavljal,
potem pa je povedal, da mu je
poslanec Martin Dines, in
sicer, kakor je sam rekel, po na-
ročilu neke ekscelence. Se-
veda je to še povečalo senzacijo
in provzročilo nove škanđale. Iz-
voli se posebna parla-
mentna komisija, ki pre-
išče to zadevo.

Budimpešta 29. julija. Po
tragični »vojaški vaji« v Trebinju
je neznana roka ponoči užgala
hišo, kjer je stanoval podpolkovnik
Grünzweig, brez dvoma, da ma-
ščuje žrtve tiste vaje.

Carigrad 29. julija. Tu so
aretovali albanskega maršala Me-
sel pašo, ker se je v privatnih pi-
smih izrekel za odstranitev
sedanjega sultana.

London 29. julija. Šele zdaj
je prišlo v javnost, da sta bila
angleški in portugalski kralj pred
tremi meseci v Lizboni v največji
smrtni nevarnosti. Neki snažilec
kanalov je bil slučajno zasledil
anarhiste, ko so iz kanala delali
rov, da bi na trgu Commercio
stopčeli, za oba kralja namenjeni
paviljon s kraljema vred razstre-
lili v zrak. Ob estil je policijo, ki
je našla, da je bilo že vse pri-
pravljeno za atentat.

Slovenoi in Slovenke! Ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 29. julija 1903.

Malobeni papirji.	Dinar	Spago
4 1/2% majeva renta	100.40	100.60
4 1/2% srebrna renta	100.30	100.50
4% avstr. krona renta	100.65	100.85
4% zlata	120.90	121.10
4% ogrska krona	99.35	99.55
4% zlata	120.45	120.65
4% Eposojilo dežele Kranjske	99.75	100.75
4% posojilo mesta Spletja	100.00	100.00
4% bos. herc. žel. pos. 1902	101.10	102.00
4% češka dež. banka k. o.	99.70	99.80
4% zast. pis. gal. d. hip. b.	99.60	100.05
4% pešt. kom. k. o. z	101.00	101.75
10% pr.	106.15	107.15
4% zast. pis. innerat. hr.	101.00	102.00
4% ogr. centr.	100.50	101.00
4% deželne hranilnice	100.00	100.80
4% zast. pis. ogr. hip. b.	100.00	101.00
4% obl. ogr. lokalne žo-	100.00	101.00
4% leznice d. dr.	100.00	101.00
4% češke ind. banke	98.50	99.75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.50	99.75
4% dolenskih železnic	304.25	306.25
3% juž. žel. kup. 1/2 1/2	100.60	101.30
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.		
Srečke.		
Srečke od leta 1854 . . .	170.00	175.00
„ „ 1880/1 . . .	184.00	186.00
„ „ 1884 . . .	246.00	249.00
„ tizske . . .	156.00	158.50
„ zemlj. kred. I. emisije . .	287.00	291.00
„ II. . .	277.00	282.00
„ ogrske hip. banke . . .	259.00	263.00
„ srbske & frs. 100- . . .	86.60	88.60
„ turške . . .	121.75	122.75
Basilika . . .	18.90	19.90
Kreditne . . .	430.00	436.00
Inomoške . . .	83.00	87.00
Krakovske . . .	80.00	83.50
Ljubljanske . . .	72.00	75.50
Avstr. rud. križa . . .	54.00	55.50
Ogr. . .	26.60	27.60
Indofiove . . .	68.00	72.00
Salcburške . . .	79.50	81.50
Dunajske kom. . .	452.00	458.00
Delnice.		
Južne železnice . . .	81.50	82.50
Državne železnice . . .	668.00	668.00
Avstro-ogrsko bančne del.	1590.00	1600.00
Avstr. kreditne banke . . .	662.00	663.00
Ogrske . . .	731.00	732.00
Zivnostenske . . .	251.00	252.00
Premogokop v Mostu (Brux)	635.00	645.00
Alpske montan . . .	367.00	368.00
Praske želez. ind. dr. . .	1620.00	1630.00
Rima-Muranyi . . .	456.00	457.00
Trboveljske prem. družbe .	375.00	380.00
Avstr. orožne tovr. družbe .	348.00	352.00
Češke sladkorne družbe . .	148.50	149.50
Valute.		
C. kr. cekin . . .	11.33	11.38
20 franki . . .	19.05	19.08
20 marke . . .	23.48	23.54
Sovereigns . . .	23.92	24.00
Marke . . .	117.27	117.47
Laški bankovci . . .	95.10	95.30
Rubli . . .	253.00	253.50

Zitne cene v Budimpešti.

dne 29. julija 1903

Termin.

1. sserica za oktober . . .	za 50 kg	K 7.23
2. sserica za oktober . . .	za 50 kg	K 7.47
3. sserica za oktober . . .	za 50 kg	K 6.09
4. sserica za oktober . . .	za 50 kg	K 6.13
5. sserica za oktober . . .	za 50 kg	K 6.11
6. sserica za oktober . . .	za 50 kg	K 4.95
7. sserica za oktober . . .	za 50 kg	K 5.29

Efektiv.

5 vinarjev ceneje.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepijo ter pospešijo na prebavljenje in sicer z rastjo uspehom. Škatljica 2 K. Po poštenu povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (10-10)

Foulard-svila

po 60 kr. do gl. 3-70 meter za obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilu Henneberg, Zürich.** 2 (40-5)

Se dobiva povsod!

Kalodont

neobhodno potrebna zobna Crème

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Rogaški

Tempel-vrelec

nareja apetit, povspesuje prebavljanje in ureja odvajanje.

„Le Griffon“

najboljši cigaretni papir.

21 Dobiva se povsod. 705

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poieg novozgrajenega Fran. Jožefovega jubil. mostu (204-28)

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospa Katina Guštin v Metliki 4 K. — Živela!

Za Prešernov spomenik. Gg. gojenci kmetijske šole na Grmu prispevek 10 K. — Živeli!

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2. Srednji tlačni tlak 736.0 mm.

Juli	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Večrvi	Nebo
28	9. zv.	734.7	18.0	brezvev.	jasno.
29	7. zv.	734.6	14.2	sl. sever	megla
	2. pop.	733.5	26.3	p. m. jzah.	skoro jas.

Srednja večerajšnja temperatura 18.8°.

normale: 19.9°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Prodajalka

se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom 1952-1

Alojzij Jerančič-a v Ljubljani.

Kot voditeljica filijalke mešnega blaga ali kot prodajalka v boljšo trgovino želi vstopiti

spretna prodajalka.

Ponudbe prosi pod naslovom: št. 106, Ljubljana, poste restante.

Sprejme se takoj

50 delavcev

za kopanje vodovodnih jarkov proti dobremu plačilu.

Oglasiti se je pri inženirju gosp. G. Rumpel-u v Ribnici. (1949-1)

Sprejma zavarovanja človeškega življenja

po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt, z znanjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-85)

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah števil. 12.

Mizarski pomočnik

za stavbena dela se takoj sprejme za Opatijo. (1939-2)

Natančneje se izve v mestni posredovalnici za delo in službo.

Kdor ima nadušljive konje

naj se obrne na

Hermana Ende, Podmokli

(Bodenbach, Češko).

Zdravljenje brez motenja v porabi.

Brez pošiljave zdravil.

Streški za zdravljenje 15 do 25 kron.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolj priznana tudi kot najboljše in najtrpežnejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani znamki. 852-36

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“

S. Goldschmidt & sin

Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Ugodna prodaja gostilne.

Gostilna „pri solncu“ v trgu Rogatec na Štajerskem

najugodnejša lega, na glavni cesti nasproti novemu kolodvoru, ki se otvori v jeseni, se takoj prodaja, ker iste posestnik ni krčmar. Cena zmerna. Plačilni pogoji jako ugodni.

Vpraša se pri lastniku **Hugo Schlehau-u**, sedaj v Rogatcu ali pa pri **Josipu Perhauz**, Dunajska cesta št. 6, I. nadst. (1846-4)

Moderna, suha stanovanja

na dobrem zraku in solonem kraju, v pritličju, I, II. ali III. nadstropju, s 3, 4 ali 5 sobami, vsemi pritliklinami in vporabo vrta

se oddajo takoj ali za novembrov termin v novih Korsi-kovih hišah na Bleiweisovi cesti št. 1.

Natančneje se izve pri lastniku istotam ali pa v cvetlični in se-menski trgovini v Šelenburgovih ulicah št. 5. (1746-8)

Na trgovskem izobraževalnem in vzgoje-valnem zavodu v Ljubljani

ustanovljenem leta 1834

se prične pouk dne 1. oktobra 1903.

Pojasnila in programe daje

Artur Mahr

(1950-1)

lastnik in ravnatelj.

Muhe so zopet sitne!

Edina, vsaki zahtevi zadostna pri-prava za uničenje teh škodljivcev je ameriški

„Tanglefoot“

En sam list jih vjame in obdrži do 2000. Dobi se v vseh trgovinah po 10 vinarjev list. (11-170)

Glavna zaloga za Kranjsko:

Edmund Kavčič

v Ljubljani.

Ženitna ponudba.

Star sem čez 43 let in se želim tem potom seznaniti

3 gospodično (vdove niso iz-vzete) radi ženitve — Imam

zaslužka letnih pogodbenih 3000 kron, prosto stanovanje

in nekaj tisoč premoženja, istotako delež od čistega do-bička.

Želim si družabnice, ki ima

veselje iti na deželo, ki je

mirnega značaja ter ima, ako

mogoče, priličen imetek

Prosi se ponudbe, ako mo-góže s fotografijo, pod šifro

„Rozna“ na upravištvu „Slo-venškega Naroda“. (1951-1)

Tajnost se jamči.

Komptoaristinja

zmožna jednotnega in dvostrakega knjigovodstva, vešča korespondence v slovenskem in nemškem jeziku ter nemške stenografije, želi pri-merno mesto. — Naslov se izve v upravištvu „Sl. Naroda“. (1925-3)

Sprejemem s 1. septembrom

solicitatorja.

Plača po dogovoru.

Dr. Franjo Rosina

(1938-2) odvetnik v Mariboru.

Pomočnike in učence

sprejme takoj 1947-

Ivan Rojina

kleparski mojster v Sp. Šiški

Trgovsko izobražena

gospica

vešča tudi knjigovodstva, želi vstopiti s 1. septembrom kot blagajničarka ali prodajalka v Ljubljani ali tudi na d. želi.

Ponudbe ter želje natančneje pošilja blagovolijo naj se pod „Dežela 67“ poste restante Zalec doposlata. 1936-3

Proda se

hiša

na Hrvaškem, z letnimi dohodki 1600 K. V hiši je trgovina in gostilna in tudi privatna stanovanja. 1932-2

Kdor jo želi kupiti, naj se obrne na upravištvu „Sl. Nar.“ pod št. 100.

V hiši št. 3, Šubiceve ulice

se odda (1948-1)

elegantno stanovanje

s 4 sobami, kopalno sobo i. t. d. s 1. avgustom.

Pripomni se, da je ta hiša izven mestnega užitninskega davka.

Natančneje se izve pri **F. Su-pančič-u**, Rimska cesta št. 20.

Istrsko vino

lastnega pridelka

teran in muškatelj

se dobiva pri (1783-7)

Anton Ferlan di Giorgio

v Rovinju (Istra).

Vzorci in cene na zahtevanje.

Naznanilo.

Usojam si cenjenemu občinstvu uljudno naznanjati, da sem 24. julija 1903 moja poslovodja, namreč gospoda Oroslava Bernatovića in gospo Katarino Bernatovič, odslovil ter ta dva nista več opravičena katerekoli zneske v mojem imenu in na moj račun izterjovati ali sprejemati.

(1946-2)

Velespoštovanjem

F. M. Netschek, c. kr. dvorni dobavitelj.